

Христос Воскрес!

Воістину Воскрес!

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

Владик УГКЦ в Польщі

Всечесним отцям-душпастирям, монахам і монахиням та всім вірним Перемисько-Варшавської Митрополії УГКЦ

Христос Воскрес!

«Плоттю заснувши, як мертвий, Царю і Господи, на третій день воскрес ти, Адама підняв із тління і подолав смерть. Пасхо нетління, світу спасіння» (Світільний на Утрени)

1. Ці глибокі, святі слова воскресної утрени пригадують нам безмежну любов Бога і виявляють велике Боже милосердя до нас і всіх людей, починаючи від Адама, а кінчаючи на останній людині, яка буде у світі. Хрест Ісуса Христа на Голгофті є свідоцтвом сили зла супроти Чоловічого Сина, супроти Того, що з природи невинний і вільний від гріха, якого прихід на світ є поза первородним гріхом, є поза непослухом Адама (пор. ДМ 8). І саме в Ньому, в Христі, є завдана справедливість гріхові за ціну Його жертви, Його послуху аж до смерті. Того, який був без гріха, учинив Бог для нас гріхом, як пише Св. Павло до Коринтіян (2 Кор. 5,21).

Завдав справедливість смерті, яка від початку людства зв'язана була з гріхом, справедливість смерті завдана через смерть того, хто сам був без гріха і тільки Він один міг своєю смертю завдати смерть смерті (пор. ДМ 8).

2. Те, що воскрес третього дня (1 Кор. 15,4) виповнює Його місію супроти нас і становить об'явлення превеликої любові у світі, який піддається гріхові. Становить знак, що заповідає нове небо і нову землю (Од. 21,1). «І витре кожную сльозу з очей їхніх і смерті не буде більше, ні скорботи, ні плачу, ні болю не буде більше, бо все попереднє минуло» (Од. 21,4)

Христос, який у смерті і терпінні не зазнав людського милосердя, у свому воскресінні об'явив нам повноту любові, яку має Отець до Нього, а в Ньому для всіх людей. Бо Він не є Богом померлих, тільки Богом живих, як читаємо в нинішньому Євангелію «в Ньому було життя і життя було світло людей» (Йо. 1,4). З цієї (Закінчення на 5 сторінці)

*З світлим Святим Воскресінням!
З днем, коли Христос Воскрес!
Щастя, радості, всім нам
Хай зішле Господь з небес!*

Усім читачам, кольпортерам та співтворцям «Благовіста» бажаємо благополуччя, великодньої радості та смачної свяченої паски. Хай Воскреслий Ісус наділить Вас міцним здоров'ям та своїми ласками.

Митрополит Іван, Кир Володимир
Редакція БЛАГОВІСТА

Блаженніший Святослав зійшов на престол Глави УГКЦ

У Хрестопоклонну неділю, 27 березня, обраний Виборчим Синодом Єпископів УГКЦ і потверджений Вселенським Архиєреєм новий Глава УГКЦ, Верховний Архиєпископ Києво-Галицький Блаженніший Святослав зійшов на престол.

Чин інтронізації новообраного Глави УГКЦ розпочався Хресною ходою. Процесія, очолювана хрестом і хоругвами, пройшла від церкви Благовіщення Пресвятої Богородиці до головного храму греко-католиків — Патріаршого собору Воскресіння Христового, розташованого на лівому березі Дніпра у першопрестольному Києві.

Розпочали урочисту процесію понад 350 священників, які прибули на інтронізацію нового Глави Церкви з усіх епархій та екзархатів УГКЦ, за ними до Патріаршого собору рушили ієрархи Церкви, митрополити і єпископи. Для участі у церемонії інтронізації прибули біля 60 ієрархів УГКЦ та інших Східних Католицьких Церков, представники Апостольського Престолу, Європейської Єпископської Конференції, ієрархи Римо-Католицької Церкви в Україні та православних Церков Київської традиції, члени Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій.

Чин інтронізації Глави УГКЦ у Патріаршому соборі Воскресіння Христового (Закінчення на 2 сторінці)

Блаженніший Святослав.

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА

Високопреосвященним і Преосвященним Владикам, всесвітлішим, всечеснішим та преподобним отцям, преподобним ченцям і черницям, дорогим у Христі мир'янам Української Греко-Католицької Церкви

Христос воскрес!

«Воскресіння день – просвітімося люди! Пасха Господня, Пасха, від смерті бо до життя, І від землі до небес Христос Бог нас перевів, – Перемоги пісню співаємо!»

Воскресна Утрень, Канон Пасхи

Сьогодні, у день світлого празника Христового Воскресіння, цими словами Канону Пасхи Свята Церква прославляє свого Спасителя, який воскрес із мертвих. Подібно як і колись, у перший день створення світу, нині із темряви гробу, що звичайно є темрявою небуття, розпачу і безвиході, засяяло божественне і несотворене (Закінчення на 5 сторінці)

Блаженніший Святослав зійшов на престол Глави УГКЦ

(Продовження з 1 сторінки)

розпочався із проголошення Секретарем Синоду Єпископів УГКЦ Владикою Богданом (Дзюрахом) рішення Синоду Єпископів УГКЦ про обрання Владики Святослава (Шевчука) на пост Глави УГКЦ. Відтак новообраний Глава Церкви зійшов на архиерейський амвон, де під виголошення «Аксіос!» отримав Архиерейські відзнаки. Предстоятельський омофор новому Першоєрархові Церкви вручив Митрополит Перемишльсько-Варшавський Іван (Мартиняк), панаягу та енкольпійон — Митрополит Філадельфійський Степан (Сорока), а Митрополит Вінніпезький Лаврентій (Гуцуляк) — митру. Патріарший жезл, символ прийняття нової влади і нових повноважень — обраний і потверджений Першоєрарх Церкви отримав з рук Архієпископа Львівського Ігоря (Возьняка), який до звершення інтронізації виконував обов'язки Адміністратора УГКЦ.

Своє Предстоятельське служіння Владика Святослав розпочав Молитвою входження на первосвятительський престол, після чого зведений хор Київської архієпархії виконав запроваджену в часи Патріарха Йосифа (Сліпого) Молитву за Патріарха.

Обряд посадження Глави Церкви на горне сідалище, центральний літургійний момент інтронізації за візантійською традицією, здійснили Митрополит Перемишльсько-Варшавський Іван (Мартиняк), Митрополит Філадельфійський Степан (Сорока), Митрополит Вінніпезький Лаврентій (Гуцуляк), Апостольський екзарх для українців Франції, країн Бенілюксу та Швейцарії Владика Михайло (Гринчишин), Єпарх Самбірсько-Дрогобицький Владика Юліан (Вороновський) та Єпископ-емерит Стемфордської єпархії Владика Василь (Лостен).

Після того як найповажніші ієрархи Церкви тричі посадили Блаженнішого Святослава на первосвятительський престол, новопоставлений Отець і Глава УГКЦ, Вер-

ховний Архієпископ Києво-Галицький, Митрополит Київський та Єпископ Кам'янець-Подільський виголосив свою першу інтронізаційну промову.

«Сьогодні ми, спадкоємці Володимирового хрещення, відчуваємо єдність та тяглість з нашою історією та традицією, переймаємо дорогоцінний спадок наших великих попередників: Слуги Божого Митрополита Андрея (Шептицького), Патріархів Йосифа, Мирослава Івана та Любомира. Сьогодні ці мужі теплою рукою Любомира благословляють нас та роблять цей скарб живим, промовистим та просвічуючим для сучасного українця. «Святість об'єднаного Божого люду» є і буде стратегією розвитку нашої Церкви», — сказав Блаженніший Святослав у завершальній частині свого першого патріаршого слова, наголосивши, що УГКЦ живе і діє як єдине тіло у всьому світі, як Церква вселенського масштабу, вона є і буде душею українського народу, щоб його освячувати, відкрити його серце до свого брата і сусіда, щоби зберегти наш люд як люд Божий і вести його до спасіння та життя вічного.

По завершенні урочистої Літургії Василя Великого високоповажні гості виголосили вітальні промови до новопосталеного Глави Церкви та вірних УГКЦ. Відтак Блаженніший Святослав склав навзаєм слова подяки.

«Весна прийшла! У цю Хрестопоклонну неділю ми насправді відчуваємо такий передсмак Воскресіння, і тому я хочу сьогодні щиро подякувати всім тим нашим людям, які молилися за мене, за нашу Церкву!» — звернувся до усіх вірних та людей доброї волі новопоставлений Першоєрарх УГКЦ через численні телеоб'єктиви, коли урочиста процесія рушила у завершальний похід від Патріаршого собору Воскресіння Христового у Києві.

Департамент інформації УГКЦ

БІОГРАФІЯ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА

Блаженніший Святослав (Шевчук) народився 5 травня 1970 року у м. Стрию Львівської області.

У 1991-1992 роках навчався у Центрі філософсько-богословських студій «Дон Боско» у м. Буенос-Айресі (Аргентина), а у 1992-1994 роках — у Львівській духовній семінарії.

Дияконські свячення отримав 21 травня 1994 року [святитель Владика Філімон (Курчаба), священничі — 26 червня 1994 року (святитель Блаженніший Мирослав Іван Кардинал (Любачівський))].

У 1994-1999 роках навчався у Папському університеті святого Томи Аквінського (Рим, Італія), де здобув докторат з відзнакою *Summa cum laude* в галузі богословської антропології та основ моральної богослов'я візантійської богословської традиції.

У 1999-2000 роках — префект Львівської духовної семінарії Святого Духа.

У 2000-2007 роках — віце-ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа.

З 2001 року — віце-декан богословського факультету Львівської богословської академії (відтак Українського католицького університету).

У 2002-2005 роках — голова секретаріату та особистий секретар Блаженнішого Любомира, адміністратор Патріаршої курії у Львові.

З червня 2007 року — ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа.

14 січня 2009 року Святіший Отець Венедикт XVI поблагословив рішення Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви про призначення отця доктора Святослава Шевчука Єпископом-помічником єпархії Покрови Пресвятої Богородиці в Буенос-Айресі (Аргентина). Новому єпископу уділено титулярний престол Кастра-ді-Гальби.

Архиерейська хіротонія відбулася 7 квітня 2009 року, на свято Благовіщення Пресвятої Богородиці, в Архикафедральному соборі Святого Юра у Львові. Головним святителем, у присутності Блаженнішого Любомира, був Високопреосвященний Владика Ігор (Возьняк), Архієпископ Львівський, а співсвятителями — Владика Михаїл (Микицей), Єпарх єпархії Покрови Пресвятої Богородиці в Буенос-Айресі, та Владика Юліан (Вороновський), Єпарх Самбірсько-Дрогобицький.

10 квітня 2010 року призначений Апостольським адміністратором єпархії Покрови Пресвятої Богородиці.

23 березня 2011 року Виборчий Синод Єпископів обрав Преосвященного Владика Святослава Верховним Архієпископом УГКЦ.

Блаженніший Святослав вільно володіє такими іноземними мовами: англійською, італійською, іспанською, польською та російською.

Церква майбутнього не буде музеєм

В УГКЦ розвиватимуть ухвалену Синодом у 2006 році стратегію, коротко сформульовану гаслом «Святість об'єднаного Божого люду». Про це Глава УГКЦ Блаженніший Святослав сказав під час своєї першої як Предстоятеля УГКЦ прес-конференції у Києві.

«Це дуже гарне гасло, конкретизоване у певних чітких позиціях», — зазначив Глава Церкви, пригадавши, що на минулому Синоді у вересні 2010 року ієрархи УГКЦ сформували команду з кількох єпископів, серед яких був він, майбутній Предстоятель Церкви. Ця команда мала завдання визначити, «якою ми хочемо бачити нашу Церкву через десять років».

«Ми хотіли якимось конкретизувати десятирічний план розвитку діяльності нашої Церкви. І ми це зробили. А пізніше, буквально напередодні Синоду, створили іншу групу, яка мала розробити конкретні механізми, що це наше побожне бажання і прагнення втілити в життя», — розповів Блаженніший Святослав.

Зі слів Глави УГКЦ, своє бачення майбутнього церковної стратеги

згрупували у три напрямки розвитку — душпастирську, евангелізаційну діяльність, адміністрування та географічну присутність.

У царині душпастирської, евангелізаційної діяльності Предстоятель Церкви акцентує увагу на проповіді Божого Слова, роботі з молоддю, освіті й вихованні майбутнього духовенства, а також на питанні інкультурації: «Найперше, це питання проповідання Божого Слова. Церковною мовою це називається евангелізацією, тобто ми хочемо бути собою, бути справді живою Христовою Церквою, яка ставить собі за мету донести Добру Новину, Євангельську Благість до кожної людини, до якої нас посилає Господь Бог», — сказав Блаженніший Святослав.

(Закінчення на 3 сторінці)

Входить новообраний Глава УГКЦ.

У київській греко-католицькій катедрі.

Вітання від кардинала Любомира Гузара.

ПРОПОВІДЬ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА

З НАГОДИ ВВЕДЕННЯ НА ПРЕСТОЛ

Ваші Блаженства, емініції, ексцеленції, Високопреосвященні та преосвященні владика, члени Синоду Єпископів УГКЦ, Улюблені браття у священстві, преподобні монахи та монахині, Високодостойні представники української влади та дипломатичного корпусу, Дорогі у Христі брати і сестри!

Блаженніший Святослав.

Першоієрарх УГКЦ зазначив, що уділятиме особливу увагу молоді і пригадав у зв'язку з цим свій досвід роботи в Аргентині: «Вся наша діаспора сьогодні стурбована майбутнім своєї молоді, яка перебуває під впливом різноманітних асиміляційних процесів. Однак мені якось вдавалося збирати багато молодих людей на різних конгресах. Молодь очікує від Церкви відповіді на ті конкретні запитання, які її сьогодні хвилюють. Ми повинні дати їм певні орієнтири», — наголосив Глава УГКЦ.

Питання освіти і виховання майбутнього духовенства Блаженніший Святослав бачить пріоритетом як сьогоднішнього, так і майбутнього, а увага до питання інкультурації, за словами Глави УГКЦ, була його особистим внеском у розвиток страте-

гії Церкви: «Можливо, через те що я потрапив свого часу в латиноамериканську культуру і запитав себе, що означає бути східним християнином в Південній Америці, — зауважив Глава УГКЦ. — Та культура дуже потребувала скарбу віри і духовної традиції, які ми маємо у візантійській східній духовності. Ми, як Церква, що є спадкоємницею місії апостолів слов'ян Кирила і Методія, які були великими перекладачами і Святого Письма і Літургії, маємо надзвичайне завдання сьогодні продовжувати цей переклад, щоб ми могли молитися правильно і англійською, і іспанською, і португальською, і українською мовами», — сказав Блаженніший Святослав.

На думку Глави Церкви, так само і в Україні сучасна людина часто не розуміє «старих, заялжених слів», тому ці слова треба їй представити по-новому, щоб Церква не видавалася їй музеєм. «Один хлопчина з провінції Місіонес сказав мені так: «Знаєте, Владико, якщо Церква є музеєм, який дуже гарно зберігає культурні експонати минулого, то туди можна прийти раз на рік, як і в кожен інший музей, але жити в музеї... ну, це вже вибачте», — пригадав Блаженніший Святослав і наголосив на важливості того, щоб Церква була живою і мала здатність передати своє вчення мовою сучасної людини.

«У час моєї співпраці з Блаженнішим Любомиром я дістав від нього завдання формувати виконавчу вертикаль церковної структури, те, що ми називаємо Курією, — сказав Глава УГКЦ, говорячи про другий напрямок стратегії Церкви — адміністрування. — Якщо ми, єпископи на Синоді, будемо приймати чудові рішення, а в нас не буде ефективної виконавчої вертикалі, яка допоможе синодальні рішення втілити в життя, то це залишиться на рівні декларації побожних добрих намірів, але буде далеко від реального життя наших вірних, наших парафій і наших громад у всьому світі», — наголосив Блаженніший Святослав.

Як підкреслив Глава УГКЦ, Церква, яка розкидана по всьому світі, потребує єдиного центру: «Курія сьогодні вже є в Києві, вона розбудовується, і такий центр адміністрування має бути дуже ефективним. Тепер ми вивчаємо досвід сучасного менеджменту, в який спосіб бути найбільш ефективними, але водночас найдешевшими... Очевидно, що адміністрація має послужити душпастирській місії», — зазначив Першоієрарх УГКЦ.

У третій стратегічній складовій — питанні географічної присутності Церкви, Глава УГКЦ вважає з невідомою «йти за нашими вірними»: «Так сталося, що наша Церква була рознесена (внаслідок еміграційних та депортаційних процесів) по всьому світі, і ось сьогодні ми намагаємося йти за нашими вірними, щоб надати їм душпастирську опіку», — сказав Блаженніший Святослав.

Як відзначив Глава Церкви, у майбутньому УГКЦ має дати належну відповідь глобалізаційним викликам: «У певних регіонах світу ми вже маємо свої структури, завдяки яким можемо опікуватися нашими вірними. Однак, наприклад, ми сьогодні знаємо, що наші вірні є не лише в Австралії, а й у Південній Африці. Виникає запитання: «Господи, а де наші вірні будуть ще через десять років? Отож куди нам потрібно буде йти, куди скеровувати свої ресурси — людські, інтелектуальні, фінансові?». Як готуватися до тих процесів, які ми називаємо одним словом — глобалізація? Тому в доброму сенсі потрібно змістити на ці всі процеси належним чином відповідати», — сказав Глава УГКЦ Блаженніший Святослав під час своєї установчої прес-конференції у Києві.

Департамент інформації УГКЦ

Слава Ісусу Христу!

«Хресту Твоєму поклоняємось Владико, і святее воскресіння Твоє славимо!»

Цими словами величає сьогодні Христові Церква Чесний і Животворящий Хрест Господній. Саме сьогодні, коли переходимо половину великопосного шляху, це живоносне древо дарується нам для того, щоб ним ми покріпилися, у ньому знайшли джерело сили і відваги прямувати далі до Воскресіння Христового, щоби поставили це хресне знамення у центрі свого життя.

Святий апостол Павло у своєму посланні до Филип'ян залишив нам унікальний ранньохристиянський гімн, який молода, щойно зроджена святим Духом Церква, мабуть урочисто співала у Літургії. Апостол народів звертається до нас ось так:

«Плекайте ті самі думки в собі, що були й в Христі Ісусі. Він, існуючи в Божій природі, не вважав за здобич свою рівність із Богом, а применив себе самого Себе Самого, прийнявши вигляд слуги, ставши подібним до людини; Подобою явившись як людина, він понизив Себе, ставши слухняним аж до смерті, смерті ж хресної. Тому і Бог вивисив Його, та дав Йому Ім'я, що понад усяке ім'я, щоб перед Іменем Ісуса всяке коліно приклонилося на небі, на землі і під землею, і щоб усякий язик визнав, що Ісус Христос є Господь на славу Бога Отця» (Фил.2,6-12).

У цих словах, слово про хрест має центральне значення. Тут, з одного боку бачимо ікону земного шляху Ісуса Христа, який, ставши людиною, щодня прямував до смерті хресної. Хрест є моментом Його найбільшого приниження, крайнього упокорення і божественного низходження. Проте у другій частині цього гімну, бачимо Христа, якого сам Отець прославляє. Саме з моменту хресної смерті починається возходження, прославлення, тріумфальне виявлення Його божественної Слави, що і є славою Отця.

Кожен християнин, який як учень Христа слідує за своїм Господом, повинен відкрити і у своєму власному житті дієвість Його пасхального таїнства. У небесну Славу воскресіння можна ввійти лише через єдині двері, а саме через Його чесний і животворящий Хрест. Нашим покликанням є йти за Спасителем до кінця, можливо аж до смерті хресної. Таїнственність його животворящого Хреста полягає в тому, що ця найнижча ступінь упокорення, обезславлення й безчестя є саме тим місцем, з якого сам небесний Отець починає нас возвишати, підносити, прославляти своєю, божественною славою, перед якою приклонить коліно все що на небі, на землі і під землею.

«Хресту Твоєму поклоняємось Владико, і святее воскресіння Твоє славимо!»

Як по-особливому звучать для нас сьогодні ці слова! Для нас — Церкви мучениці, яка, як вірна спадкоємниця віри апостолів, співає їх у цьому Патріяршому соборі Воскресіння Господнього! Чи ж це не є промовистим знаком Божим для усіх нас, що у цей день, коли поклоняємось Чесному і Животворящому Хресту Господньому чинимо це у соборі Воскресіння?

Наша Церква у ХХ столітті пішла за своїм Спасителем до кінця — аж до тотальної

заглади на своїй рідній землі і здавалося б смерті. Однак ця смерть сотень тисяч наших мирян, священників, монахів та монахинь на чолі з нашим єпископатом, була смертю хресною, а тому і животворящою! Наші батьки, діди і прадіди тим самим об'явили нам, своїм нащадкам, а через нас — вільній Україні, силу і непереможність Чесного і Животворящого Хреста Господнього. У своєму знеславленні, приниженні і низходженні, наша Церква стала саме на цьому місці: місці воскресіння, коли сам небесний Отець прославляє її воскреслу своєю нетлінною славою, славою що перед нею зігнеться всяке коліно, і всякий язик через силу свідчення цієї Церкви у Дусі Святому визнає, що Ісус Христос є Господь на славу Бога Отця.

«Хресту Твоєму поклоняємось Владико, і святее воскресіння Твоє славимо!»

Для мене, молодого Отця і Глави Української Греко-Католицької Церкви, ці слова є підсумком її минулого, сенсом сучасного і дороговказом на майбутнє.

Сьогодні ми, спадкоємці Володимирового Хрещення, відчуваємо єдність та тяглість з нашою історією та традицією, переймаємо дорожній спадок наших великих попередників: Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, Патріярхів Йосифа, Мирослава-Івана та Любомира. Сьогодні ці мужі теплою рукою Любомира благословляють нас та роблять цей скарб живим, промовистим та просвічуючим для сучасного українця. «Святість об'єднаного Божого народу» — є і буде стратегією розвитку нашої Церкви. Вона живе і діє як єдине тіло у цілому світі як церква вселенського масштабу, вона є і буде душею українського народу щоб його освячувати, відкрити його серце до свого брата і сусіда, щоби зберегти наш люд як люд Божий і вести його до спасіння та життя вічного.

Сьогодні ми переживаємо весну нашої Церкви, яка у своєму воскресінні починає молодіти Духом Святим та усміхатися до світу світлом Христового Євангелія. Це про неї, древньої і вічно сучасної, співає псалмопівіць, кажучи: «Він насичує твій похилий вік благом, й оновлюється як орел, твоя юність» (Пс. 102,5). Сьогодні, зокрема у цей торжественний день, усвідомлюємо що ми є оновленою й омолодженою Церквою. Тому особливо хочу звернутись до нашого, здебільшого ще молодого, духовенства, монашества та до всієї української молоді! Сьогодні Христос покликає до відповідальності за Його Церкву нас, молодих! Переймімся нею, поставмо Чесний і Животворящий Хрест нашого Спасителя в центрі нашого життя і він осолодить його, як жезл Мойсея осолодив гіркі води Мерри в пустелі! Приймемо та відважно здійснюймо наше християнське покликання в сучасному світі і разом зможемо обновили обличчя нашого народу і його держави.

«Покланяємся страстям Твоїм, Христе! Появи і нам преславне Твоє воскресіння!»

Амінь.

«Де твоє, смерте, жало...»

Святі Отці Церкви особливо підкреслюють значення і велич Воскресіння Господнього. «Пасха в нас — це празників празник і торжество торжеств, яке настільки перевищує всі інші торжества, не тільки людські, але й Христові, що в його честь відбуваються, наскільки сонце перевищує звізди», — йдеться у пасхальному слові святого Григорія Богослова.

«Де твоє, смерте, жало? Де твоя, аде, перемога? Воскрес Христос і ти провалився. Воскрес Христос і впали демони. Воскрес Христос і радіють ангели. Воскрес Христос і життя панує. Воскрес Христос і нема ні одного мерця в гробі, бо Христос воскрес із мертвих і став первістком померлих», — так говорить про Воскресіння Господнє у проповіді на Пасху святий Йоан Золотоустий.

Слово «пасха» походить з єврейського «песах», що означає «перехід». Йдеться про перехід Господнього ангела, який однієї ночі вбив усіх єгипетських первістків, коли фараон не хотів відпустити ізраїльський народ, а перейшов повз (по-єврейськи — «песах») доми ізраїльтян, одвіркі домі яких були помазані кров'ю однорічного ягняти.

Слово «пасха» у євреїв означало також ягня, якого заколювали на Пасху, а потім і сам день свята на згадку про визволення з Єгипту одержав назву Пасха.

Для апостолів і перших християн, як пише у книзі «Пізнай свій обряд» о. Юліан Катрій, Пасха стала символом іншого переходу — подвійного переходу Ісуса Христа: від життя до смерті і від смерті до життя. Перший перехід дав основу для хресної, а другий — для воскресної і радісної Пасхи. Апостоли й перші християни святкували свою християнську Пасху в один день з євреями. Але ця не була радісною, а днем смутку і посту, оскільки цей день був для перших християн річницею Христових мук і смерті.

Пасхальний агнець євреїв став для християн прообразом Ісуса Христа, який, наче невинне ягня, приніс себе в жертву за гріхи цілого світу. Тому в богослуженні його називають пасхальним агнем або коротко — Пасхою. «Бо Пасха наша — Христос, принесений у жертву», — каже святий апостол Павло (1 Кор. 5, 7).

У II ст. разом із хресною Пасхою починає також входити в практику і радісна Пасха на честь Христового Воскресіння, яку святкували наступної неділі після єврейської Пасхи. У зв'язку з подвійним святкуванням хресної і воскресної Пасхи між християнами почалася тривала і завзята суперечка про сам день святкування Пасхи, почав змінюватися погляд на саме свято.

Більшість християн святкували Пасху Христового Воскресіння в неділю, але деякі християнські громади, передусім у Малій Азії, продовжували святкувати Пасху разом з єв-

реями — 14 Нісана. Такі громади називали «квартодецімані», тобто чотирнадцятники.

Собор у Нікеї (325 р.) припинив ці суперечки. Відповідно до постанови Собору, усі християни мають святкувати Пасху того самого дня. Таким днем Собор визначив неділю, після першої повені місяця, після весняного рівнодення. Якщо станеться так, що на цю

неділю припаде й єврейська Пасха, то святкування Великодня переноситься на наступну неділю. Щоб уникнути помилки при визначенні Великодньої неділі, постановлено також, що єпископ Олександрії повинен повідомляти дату Великодня щороку наперед.

Наприкінці IV сторіччя щорічні послання Олександрійських єпископів, було замінено Пасхалією, яка охоплювала більшу кількість років. Перша така пасхалія була оголошена 388 року Патріархом Тимофієм Олександрійським. В 436 році пасхалія була видана вже на 95 років наперед (з 436 по 531 роки) одним із його наступників, святим Кирилом Олександрійським.

У IV-V ст. святкування Пасхи триває не один день, а цілий тиждень, який називають «світлим тижнем», на відміну від тижня перед Великоднем — «Великого» або «Страсного» тижня.

У збірнику церковних законів під назвою Апостольські постанови, які були написані в Сирії близько 380 року про Світлий тиждень сказано так: «Увесь великий і наступний після нього тиждень хай слуги не працюють, бо той — це тиждень мук, а цей — це тиждень Воскресіння, і треба слухати наук» (VIII, 33).

Імператор Теодозій Великий († 395) скасував під час Світлого тижня ведення судових розправ, а імператор Теодосій Молодший († 450) заборонив театральні й циркові вистави під час усього Світлого тижня. В Єрусалимі найбільш урочистими були перші три дні Пасхи, що Східна Церква практикує і сьогодні.

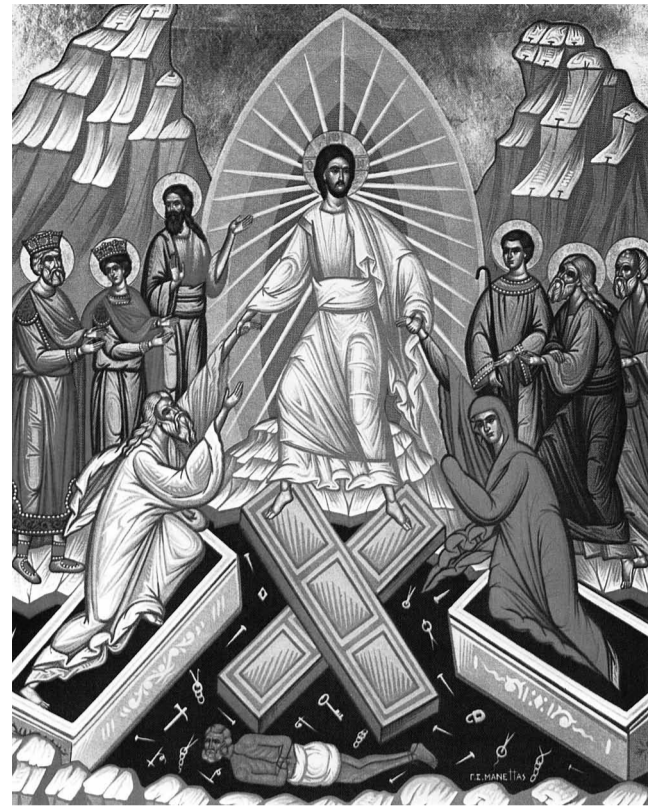
Шостий Вселенський Собор (691р.) щодо святкування Світлого тижня постановив: «Від святого дня Воскресіння Христа нашого Бога до нової неділі (тобто до Томиної неділі) вірні повинні цілий тиждень безнастанно перебувати у святих церквах, у псалмах, і співах, і піснях духовних, радіти й торжествувати в Христі, уважно слухати читання Святого Письма та брати участь у святих Тайнах, бо таким способом разом з Христом воскресемо й разом прославимося. Тому в цих днях не можна влаштовувати ні кінських перегонів, ані інших публічних видовищ» (Правило 66).

Від 1582 року Церкви Західної та Східної традиції святкують Великдень за різними календарями. Православна та Греко-Католицька Церкви дотримуються юліанського календаря. Відповідно до нього складаються й пасхалії. Римо-Католицька Церква 1582 року перейшла на новий календар, запроваджений Папою Григорієм XIII і відомий під назвою «григоріанського», або «нового стилю».

У зв'язку з цим було запроваджено й нову пасхалію. За григоріанським календарем весна починається на тринадцять днів раніше від юліанського, внаслідок чого виникає різниця в датах святкування Великодня. Також трапляється, що в Католицькій Церкві Великдень припадає разом із єврейською Пасхою, а іноді — навіть і скорше від неї. Разом із католиками святкують Великдень за новою пасхалією і західні протестанти. Трапляються роки, коли усі християни святкують Великдень разом.

Христове Воскресіння, як зазначає о. Юліан Катрій, дає нам незаперечний доказ його божества; «це фундамент нашої віри; певна заповідь нашого воскресіння для щасливого вічного життя». «Бо надходить час, коли всі, хто у гробах, голос Його [Сина Божого] почують, і вийдуть ті, що чинили добро, на воскресіння життя. А ті, що зло чинили, — воскреснуть на суд... Така бо воля мого Отця, щоб кожен, хто Сина бачить і вірує в Нього, жив життям вічним і щоб я воскресив його останнього дня» (Йо. 5, 28-29 і 6, 40).

Христове Воскресіння відбулося дуже рано в неділю третього дня після Його смерті. З того часу в Церкві існує звичай, який нагадує, що пасхальний піст закінчується в суботу вночі, а воскресні торжества починаються опівночі, невдовзі після неї, або на світанку. Через те, що не було однієї практики у всіх Церквах, Шостий Вселенський Собор (691р.) постановив: «Вірні, що проводять дні спасенних страстей у пості, молитві і скрусі серця, мають закінчувати піст посеред ночі піс-

ля Великої суботи, тому що божественні євангелисти Матей і Лука, перший словами „після вечора суботи” (28, 1), а другий словами „рано-вранці” (24, 1) вказують на глибоку ніч» (Правило 89).

Воскресні торжества починаються обходом довкола церкви під супровід дзвонів. Цей обхід є символом ходу жінок-мироносиць вранці у неділю до Господнього гробу. Після обходу, перед зачиненими дверима церкви, наче перед запечатаним Божим гробом, починається воскресна утрєня. Тут перший раз чуємо радісне: «Христос воскрес із мертвих...», — і при співі тієї ж пісні священник хрестом відчиняє двері церкви на знак, що Христова смерть відчинила нам двері до неба.

Великодній привіт «Христос воскрес!» перший раз злетів з уст ангела до жінок-мироносиць при Господньому гробі.

Святу Літургію в день Пасхи служать дуже урочисто. У Євангелії того дня сказано про Христову божественність, бо якраз Христове Воскресіння є найкращим доказом Його божественності. Коли є більше священників, то Євангеліє читають кількома мовами, зазвичай єврейською, грецькою і латинською мовами, бо тими мовами був написаний на хресті Ісуса, а також і народною мовою. Читання Євангелія різними мовами означає, що Христова наука голоситься всіма мовами та поміж усіма народами. Коли припиняють читати Євангеліє, чути звук дзвонів, що є символом голошення Христового благовістя всьому створінню.

Упродовж цілого Світлого тижня двері в іконостасі залишаються увесь час відчиненими на знак того, що Христос своїм Воскресінням відчинив нам двері Божого Царства, як це співаємо в пасхальному каноні: «... Отворив Ти нам райські двері» (Шоста пісня).

У день Пасхи на Літургії відбувається благословення артоса. Артос з грецької означає «хліб» — символ хліба вічного життя — Господа нашого Ісуса Христа. Артос впродовж усього Світлого тижня стоїть на престолі або на тетраподі. У Світлу суботу після спеціальної молитви його роздроблюють і роздають вірним у Томину неділю.

Під час святкування Пасхи, а подекуди й упродовж цілого Світлого цілоденно дзвонять дзвони на знак перемоги Ісуса Христа над смертю та пеклом.

На Великдень також благословляють їжу, яку приносять зі собою вірні. Неодмінним атрибутом великоднього кошика є Пасха... У час Світлого тижня вірні так само відвідують могили своїх рідних та близьких. Склалася традиція також під час святкування Великодня водити гаївки, що часто відбувається на церковних подвір'ях.

«Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував», — голосить тропар Пасхи, закликаючи усіх радіти та славити Христа.

РІСУ

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

Владик УГКЦ в Польщі

(Продовження з 1 сторінки)

великої любові і з цього життя пливе в Його Церкві наше життя, наше спасіння, наше воскресіння. У воскресній утрени співаємо «прийдіте, пиймо нове пиття, що не з каменя неплідного чудесно випливає, але з неглинної джерела, яке виточив із гробу Христос, в ньому ми утверджуємось» (Утрени воскресна, пісня 3).

3. Гріб Христа стає для всіх знаком надії найбільшої любові. Бо з любові — кенози Бога, униження Бога, Слово стало Тілом і Його в гробі вже немає. Христос став початком нового життя. У воскреслому Христі біблійне слово є живою людиною, а людина стає Божою дитиною, в ньому сповнилась гаряча любов до нас. «Ти мій син, я Тебе нині зродив» (Пс. 2). Цей псалом Отці Церкви пояснюють як день пасхи, день воскресіння, про що читаємо в нинішньому Євангелію, що Слово стало Тілом.

Воскресіння Христа — це неповторна подія в історії, всі інші події перейшли, а ця одна триває і триватиме до кінця світу «Христос, що воскрес з мертвих вже більше не вмирає» (Рим. 6,9). Перейшов раз через смерть і вповні своєї людської природи з прославленим Тілом перебуває в Святій Трійці.

Слово життя, яке прийшло до своїх, увійшло в наше тіло, щоб і ми мали Його життя, радість у вічності. Ця вода і кров, що пливе з Його боку — це Боже життя, яке пливе в Церкві у Святій Літургії і Святых Тайнах.

4. Дорогі Брати і Сестри! Також цього року, в особливий спосіб будемо схилитися над Словом, що прийшло до нас і живе у Святых Тайнах, як Воскреслий Христос і надалі проявляє свою любов до нас. Для кожного з нас перша стріча з Воскреслим, це Свята Тайна Хрещення і Миропомазання «чи ж ви не знаєте, що всі ми, що в Христа Ісуса охристілися, у смерть його христілися? Ми поховані з ним через хрещення на смерть, щоб, як Христос Воскрес із мертвих славою Отця, і ми теж жили новим життям» (Рим. 6, 3-4). У хвилині Хрещення ми вмираємо для гріха, щоб жити для Бога. Хрещення стає нашою Пасхою — переходом з ярма неволі, з тління до свободи Божих дітей, з гріха до ласки і це, дорогі Брати і Сестри, слід продовжувати в щоденному житті. Вмирати для гріха, скидати з себе стару людину, а воскресати до нового життя, до святості, до божественності. Співаємо: «Ви що в Христа христілися, во Христа зодягнулися». Ми вмираємо для гріха, для того, щоб у нашому, поки що тлінному, тілі показалося силою Святого Духа воскресіння і життя Ісуса. А це нове життя дає нам Святий Дух, якого повноту з ласкою, всіма дарами і його плодами отримуємо в хвилині нашого хрещення і миропомазання. «Воскресати нам треба» не тільки раз у рік, в тайні покаяння перед Великодем, але кожного дня. Наше життя має ставатися цією Пасхою, про яку так радісно в нашій Літургії співаємо в Пасхальному часі.

5. Жити воскреслим життям Ісуса Христа, означає зустріч з прославленим Паном. Він після воскресіння зустрічається з Марією Магдалиною, яку потішає, зустрічається з апостолами, особливо з апостолом Томою, іншими учнями. Ангел, який сповістив Пресвятій Діві Марії, що стане Матір'ю Божого Сина, тепер сповіщає їй радість з воскресіння і заохочує весь світ до великої радості. Появляється теж гонителів християн Савлу, який став Павлом — найбільшим свідком воскреслого Ісуса, який проголосив Його науку

тодішньому світові. На особливу нашу увагу заслуговує стріча Воскреслого з учнями в дорозі до Емаус, де пояснює стривоженим, сумним учням, письма завіту (Лук. 24,25-26). Пізнали Його на ламанні хліба, пізнали Його присутнього при Євхаристії — Службі Божій.

Дорогі Брати і Сестри! Запитаєте, де нині можна Його зустріти? Ісус Христос з великої любові залишив себе в Церкві, яка є Його прославленим Тілом, а ми, через хрещення, живемо в Ньому. Живемо Його життям і це — найбільший дар Воскреслого. Залишив нам своє Слово, а в ньому знаходимо Його самого, як це прекрасно пояснює Святіший Отець Бенедикт XVI в адгортації про Боже Слово. В особливий спосіб Воскреслий є в Святій Літургії, яка уприсутнює Його смерть і воскресіння. Це безнастанна наша пасха. Це для нас початок життя, яке знаходить довершення у вічності.

Неділя — це особлива і неповторна стріча з Воскреслим. Він запрошує на цю гостину — банкет нас усіх. Промовляє до нас, єднає нас з собою, укріплює, лікує, потішає сумних. Це є Літургія Його і водночас наша. Христос наказує, щоб бути Його свідками «Ідіть і навчайте усі народи». Треба багато свідочства у нашому житті. Бо, як спостерігаємо з непокоєм, це наше свідочство є слабе. Живемо в діаспорі, в несприятливих умовах, де є велика міграція людей, люди презентують різні думки, дуже часто нехристиянські. Появляється вульгаризація політичного життя. Занимають родинні зв'язки. Треба нині відваги, а так часто ховаємось, боїмося признати, що ми греко-католики, що йдемо до церкви. Не посилаємо наших дітей на релігію, не вінчаємося в церкві, наших померлих вірних хоронять сусіди в латинському обряді, а ми говоримо, що це все одно. Пригадаємо Вам, що Іван Павло II в енцикліці *Orientalium Lumen* (Світло зі Сходу), а Ватиканський II Собор у декреті про Східні Католицькі Церкви

зобов'язують наших вірних зберігати свій обряд, свої традиції і звертають увагу на красу Східних Католицьких Церков, де східні християни переносять стільки терпіння, щоб зберегти старинну традицію, яка сягає подій зв'язаних з Воскресінням Ісуса Христа.

Тішить Ваших пастирів те, що ви так ревно реагуєте на голоси, щодо зміни обрядів, мови в літургії, чи календаря. Треба Всім пам'ятати, що Свята Літургія не є власністю одного чи другого Отця, не є власністю єпископа чи мирянина. Це є найбільша на землі святість, передана Церкві для спасіння всіх і ніхто не може самовільно нічого замінити, додавати чи наводити змін.

Під час Великого Посту Синод УГКЦ вибрав нового Главу нашої Церкви, якого поручаємо Вашим святим молитвам. А для Вас усіх нехай ці великодні свята будуть часом вашого воскресіння нащодень, хай будуть для Вас великою надією, яка не може нас звести, надією на вічне життя (*Spe salvi*).

Хай цей пасхальний час розбудить у всіх Вас бажання жити з Воскреслим Христом нащодень, а Пресвята Діва Марія, яка йшла з Ісусом під хрест, а після Його воскресіння раділа з апостолами, нехай буде для Вас матір'ю і оберігає Вас у Ваших щоденних трудах.

Вам, Дорогі Отці, які трудитеся, як пастирі отари, монахам і монахиням, які наслідуете Христа, бажано, щоб Ви приходили в ті радісні дні Воскресіння та ставали учасниками виноградного плоду Божественної радості і Царства Христового і оспівували Його, як Бога повки. (Пісня 8)

Благословення Господнє на Вас!

Ваші Владики

+ **ІОАН (Мартиняк)**

Митрополит Перемисько-Варшавський

+ **ВОЛОДИМИР (Ющак)**

Єпарх Вроцлавсько-Гданський

Дано у Перемишлі та Вроцлаві на свято Воскресіння Христового 2011 р.Б.

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА

(Продовження з 1 сторінки)

світло життя. «Воскресіння день – просвітімося люди!» Це світло божества, яке випромінює із пошатованого і зраненого, але воскреслого тіла Ісуса, пронизує сьогодні всіх нас, проникає у нашу особисту темряву гріха, немочі, безнадії та зневіри і просвічує, оживляє та воскрешає – відкриває двері до нового життя.

Пасха Господня, яку ми сьогодні святкуємо, є запрошенням воскреслого Христа йти за Ним від смерті до життя. Сьогодні Він, як новий Мойсей, кличе нас покинути єгипетське рабство і служіння всьому тому, що забирає у нас гідність дітей Божих. Слуга Божий Папа Іван Павло II, врочистий акт зарахування якого до лику блаженних — беатифікація — відбудеться 1 травня цього року, назвав це сучасне невіддільне культурою смерті, тобто сукупністю правил сучасного життя, які пропагують насилля над ненародженими і хворими, поширюють зневагу християнської сім'ї та моралі, відбирають нашу свободу Божих дітей, примушують плазувати перед різноманітними земними ідолами та кумирами сучасності.

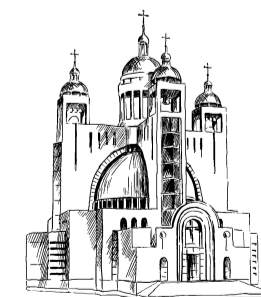
Цього року, святкуючи десятилітній ювілей приїзду цього святця до України, пригадаймо собі його девіз: «Христос — дорога, правда і життя!» — та його батьківські слова, якими він наставляв нас на дорогу життя, записану в десяти Божих Заповідях. Пасха Господня — це рух цим шляхом, це початок мандрівки від землі до небес. А здійснюється цей рух силою Божою, яка сьогодні здолала найсильніше у цьому світі — саму смерть. «Від смерті бо до життя, і від землі до небес Христос Бог нас перевів». Не стіймо осторонь цього божественного прогресу, не даймо викинути себе на узбіччя життя фальшивими приманами, і тоді у цій пасхальній процесії, як об'єднаний Божий люд, виїдемо разом із нашим Спасителем від землі до небес.

Дорогі у Христі сини і доньки Української Греко-Католицької Церкви! У цей світлий день, прямуючи назустріч воскреслому Христові, ми не йдемо мовчки — ми «перемоги пісню співаємо»! Як важливо для нашого народу, що живе на різних континентах і сьогодні часом є розгубленим, пригніченим та зневіреним у власній гідності та силі, заспівати цю урочисту пасхальну пісню перемоги! Нехай сьогодні її величні слова вирвуться з кожного українського серця, пройнявши душу й тіло, і полинуть до небес. Бо ж у воскреслому Спасителі є сила, незламність і перемога українського духу. «Господь – просвічення моє і спаситель мій. Кого маю боятися?» — співає пророк Давид (Пс. 26, 1).

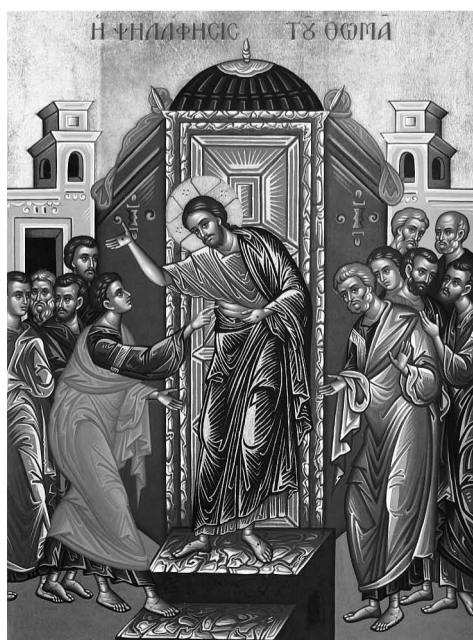
Нехай ця пасхальна пісня перемоги залунає сьогодні у кожному нашому домі, у кожній родині! Разом із пасхальною крашанкою та благословенним хлібом несімо її сьогодні убогим і стражденим, в'язням і тим, хто поневіряється на рабських роботах, хворим і тим, хто сумує та плаче під тягарем щоденних життєвих хрестів. Нехай сила воскреслого Спасителя, який сьогодні переможно виходить із запечатаного гробу, буде вашим світлом, вашою силою та вашою піснею!

Христос Воскрес!

+ **СВЯТОСЛАВ**

Дано у Києві, при Патріаршому соборі Воскресіння Христового 7 квітня 2011 року Божого, на празник Благовіщення Пречистої Діви Марії

Прощай Владико

Ця сумна вістка дотерла до нас вже у четвер з самого ранку — помер наш колишній парох, приятель й душевний опікун настви, отець, Владика Юліян Гбур, якого радісно прощали ми в порогах нашої гурово-ілавецької церкви у 1994 році, а одночасно й вітали того ж року на хіротонії у соборі св. Юра у Львові, куди простелився шлях його дальшого душпастирського служіння нашій Церкві й народові.

Холодного, похмарного й трохи дощового ранку в суботу 26 березня відправили ми в останню дорогу блаженної пам'яті Владика Юліяна Гбура, першого єпископа Стрийської єпархії Української Греко-Католицької Церкви, який упокоївся 24 березня на 69 році життя, 40 році священничого служіння, 16 році архиерейського служіння. Архиерейські похоронні богослужіння відбулися у катедральному храмі Стрия у присутності 28 єпископів нашої Церкви, членів Синоду, який зібрався у Львові та Києві для вибору нового Патріярха УГКЦ. Поміж ними був і владика Святослав Шевчук, давній парафіянин Стрийської єпархії, сьогодні глава Української Греко-Католицької Церкви.

Владика Юліян Гбур народився 4 грудня 1942 року в селі Брижава біля Сяніка (недалеко сіл Улюч, Грушівка, Явірник Руський, Жаготин). Проте у рідному селі недовго довелося йому жити. Насильна, депортаційна акція «Вісла» закинула його разом з сім'єю, так як і тисячі наших рідних, сусідів й побратимів на землі північної Польщі.

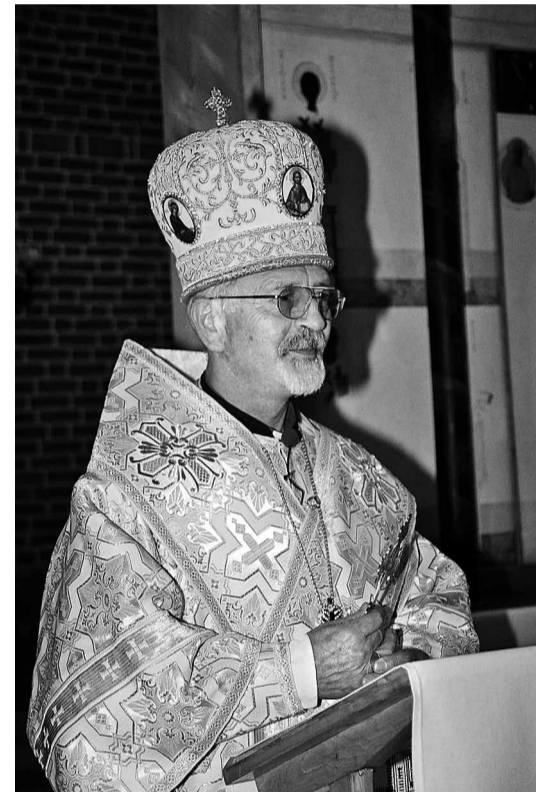
Відповідаючи на поклик Божий майбутній єпископ після закінчення середньої освіти в Місійній семінарії у Нисі став студентом філософії і богослов'я у Вищій духовній семінарії Отців Вербістів в Пененжні. Згідно з обов'язуючими тоді законами Народної Польщі, в роках 1964-65 відбув військову службу в казармах Бартошиць (цих же самих, де згодом служив блаженний кс. Єжи Попелушко). Для багатьох молодих людей, зокрема семінаристів, час примусової військової служби був неабияким негативним пережиттям, проте згадуючи його у приватних розмовах отець Юліян виявляв велике почуття гумору й відносився до нього прямо зі «швейківським» темпераментом. Для нас, його учнів, ця риса характеру була вельми симптомною, бо ж показувала, що навіть у сірій дійсності 70 і 80 років минулого століття можна не тільки сумувати й розглядатися навколо, чи хтось за нами не слідкує.

Після закінчення Семінарії та єрейських свячень, що відбулися 21 червня 1970 року отець Юліян Гбур став працювати разом з о. Миколою Деньком у краківській парафії УГКЦ.

З Гуровом-Ілавецьким та молоддю українського ліцею (ще тоді існуючого як окремі класи в польській школі) о. Юліян був зв'язаний від 10 липня 1973 року, коли його призначено одночасно парохом парафії в Гурові Ілавецькому та Острому Барді. Був це час, коли молодий священник дав себе пізнати як ревний і відданий Церкві та народові душпастир. Його клопотанням і при сприятливій поставі (тоді таку поведінку мало хто ще проявляв) тодішнього Начальника міста в Гурові Ілавецькому п. Вітольда Шумарського греко-католикам вдалося придбати у 1981 р. (наприкінці того ж року в Польщі правителі оголосили «воєнний стан») нищючий готичний храм і обладнати його у візантійському стилі. Храм, повністю знищений всередині, розмалював, включно з іконостасом померший 21 лютого цього року професор Юрій Новосільський, видатний вечний і маляр світової слави. Запрошення до співпраці авanguardного художника було на той час дуже сміливим, але одночасно й глибоко передбачливим кроком.

Душпастирювання в Гурові Ілавецькому було також часом інтенсивної праці з ліцейською молоддю, яка в особі отця пароха

бачила не тільки священника але й доброго приятеля. Сімдесяті роки минулого століття не були ласкавими зокрема для нашого населення, а саме в помешканні нашого отця при вул. Шопена ліцеїсти могли свobodно розмовляти на різні теми, отримувати недоступні в інших місцях інформації, знайомитися з закордонною літературою, слухати музики. Ці двері були завжди для нас широко відкриті. Коли помінялася політична ситуація в країні, отець Юліян Гбур не завагався, щоби стати членом громадського комітету для заснування окремої української середньої школи в Гурові Ілавецькому.

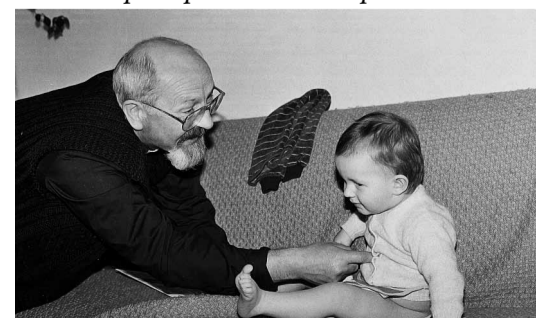
Владика Юліян Гбур.

Вітаємо Владика Івана.

Перед празником Воскресіння.

З візитом у парафіян.

В очікуванні на владика Марусина.

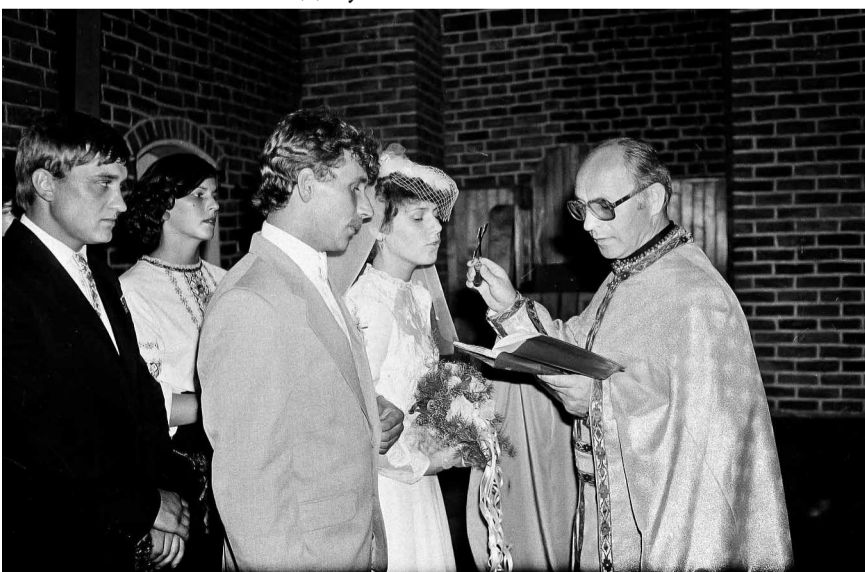
Процесійний вхід до церкви.

Водосвяття.

«Дякуємо Вам, отче...».

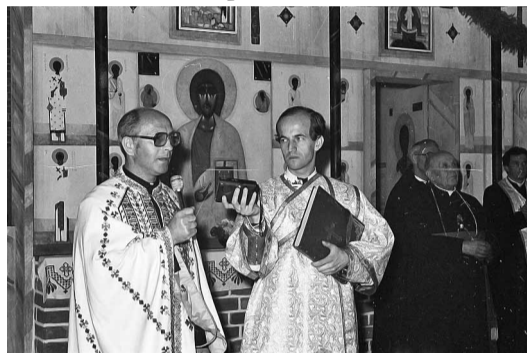

Вінчання.

У 1982-1991 рр. о. Гбур виконував обов'язки декана Ольштинського деканату, натомість від 11 червня 1983 р. був призначений декретом Примаса Польщі візитатором для греко-католиків у Польщі та кон-

“Дорогі мої...”

З отцем П. Кушкою ЧСВВ.

Разом з учнями українського ліцею.

Отець Гбур та отець Улицький.

На свято св. Миколая.

сультантом Примаса у справах управління Українською Греко-Католицькою Церквою. 26 квітня 1991 року його призначено протосинкелом Перемиської єпархії.

Доцінюючи роль друкованого слова отець Юліян з групою мирян заклали у 1990 р. існуючий по сьогодні суспільно-релігійний місячник «Благовіст». При тому варто відзна-

Медаль від воєводства вручає М. Сич.

чити, що Владика Гбур ніколи не мав сумнівів щодо того, щоби у конкретних справах порадитися молодших людей. Слухав їх порад так само, як більш досвідчених осіб. Ця риса характеру, здається, супроводжувала ціле його працююче життя.

7 липня 1994 року в Архикафедральному Соборі св. Юра у Львові відбулася хіротонія Владика Юліяна, яку провів Блаженніший Мирослав Іван Кардинал Любачівський. Від наших парафій прибули взяти участь в урочистості два повні автобуси колишніх парафіян.

Нового владика УГКЦ призначено протосинкелом Львівської Архиепархії. У жовтні

Візит до Гурова з нагоди 50-ліття парафії.

Родина перед домовиною покійного у Стрию.

Прощання першого єпископа Стрийської єпархії.

На кладовищі у Стрию.

Вірні давніх парафій із Польщі прощають свого пароха.

1996 року обрано його Секретарем Синоду Єпископів УГКЦ. Від 18 листопада 2000 року він став першим єпархіяльним єпископом Стрийської єпархії. Під час Синоду у 2001 році склав обов'язки Секретаря Синоду Єпископів УГКЦ.

Владика Юліян Гбур помер після важкої недуги, яка поступала дуже швидким темпом і не дала йому відзначити ювілею 70-ліття.

Прощати свого давнього пароха з Польщі в Україну до Стрия приїхали делегації від Гурова Ілавецького, Бартошиць, Острога Барда, Пененжна, Лідзбарка Вармінського, Доброго Міста, Ольштина. Разом з ними були о. Іван Лайкіш, о. Микола Костецький, о. Ярослав Венц, о. Петро Павлице і о. Андрій Сорока.

Туземна мандрівка Владика Гбура ще не закінчилася. Його поклали у тимчасову могилу до часу, коли не будуть зведені мури нової катедрі, яку Покійний почав будувати, проте не було дано йому їх завершити. На простій, бетонній могилі на стрийському міському кладовищі були покладені квіти й вінки, тільки чомусь тих з Польщі було немов більше.

Богдан Тхір

Пройдешній шлях Владика Юліяна Гбура

24 березня 2011 року на 69 році життя упокоївся стрийський єпарх кир Юліан Гбур. Вістка про останню кончину владика Юліяна стала дуже сумною та болячою, зокрема тим, хто був знайомий та наблизений до нього. Особисто вважаю себе одним із тих, хто мав честь бути ближче до владика Гбура та чим особливо зобов'язаний.

В даний час це напевне той момент, щоби хоча епізодично згадати своє співвідношення з людиною, особистістю і архієреєм, та разом з тим висловити йому належну повагу і влячність. Моє справжнє знайомство з владикою Гбуром почалося з кінця 1995 року, отже з появи у Львівській Богословській Академії, де і був почав свою викладацьку працю. Хоча ми і до того були знайомі та разом співпрацювали в Польщі, але це був звичайно дещо інший рівень відношення і дружності. Коли ми цього ж 1995 року разом зустрілися у Львові, в нас немов почався новий відлік часу та пізнання простору. Владика Юліан попав сюди у 1994 році, після цього як став призначений єпископом помічником правлячого Глави Церкви Кардинала Мирослава Любачівського у Львові. Рініше він працював греко-католицьким священнослужителем у Польщі, де у дуже непростих умовах зокрема в 70-ті та 80-ті роки минулого сторіччя доводилось йому гуртувати наших вірних та нести їм духовну підтримку.

Виклик єпископського служіння в Україні, який отець Юліан Гбур прийняв ради сумлінного задіяння на благо розвитку структур нашої Церкви, став йому особливим досвідом та випробуванням. Насамперед він приїхав до рідної України із сусідньої Польщі, що на перший погляд могло здатися дуже нормальним та надійним. Разом з тим приїхав до своїх та по духовній місії своєму народові. Тимчасом виявилось, що він подався в країну та суспільство, які по великому рахунку стали йому новими. Тому і довелося заново вивчати умови життя та народ, в основному його цінності та менталітет. В тому якраз і виникли чималі складності, а то й перепони, що скоріше всього стали Владичі Гбурові серйозним вантажем у його пастирському служінні та остаточно невідкореними.

Ось саме цей же менталітет нашого суспільства, однакovo віруючого та невіруючого, з яким зіштовхнувся Владика, він його просто приголомшував. Він його не годен був збагнути та з іншого боку і не зумів з ним змиритися. Бо ж людина є людина та в неї є своє обмеження і разом з тим межа витримки. Зараз напевне вартує дещо детальніше роз'яснити суть справи по відношенні до Владика Юліяна.

Прощаємо Вас
— дорогий Владико.

Спочатку єпископського служіння в Україні владичі Гбурові потрібно було вивчити місцеві звичаї та манери поведінки на церковному посту. Вони тут були особливими насамперед тому, що в той час наша Церква лише воздвигала себе для повноцінного публічного діяння. Слід було встановлювати основні структури та розгортати душпастирську діяльність. Після прийняття посади єпископа у Львівській Архиепархії новопоставленому Владичі було доручено Главою Церкви між іншими займатися закріпленням та розвитком важливих установ церковного життя. Тут деколи приходилося майже напам'ять приймати рішення та знаходити відповідні розв'язки. При цьому не надто було в кого порадитися або сподіватися особливої підтримки. Відверто кажучи, той же блаженніший Любачівський так само приїхав із західного світу до України керувати Церквою. Йому самому нелегко доводилось адаптуватися до нових умов та що тільки визначати шляхи розвитку церковної організації. Разом з тим Глава подався сюди з раніше сформованим колективом людей, який до цього працював у наших церковних установах у Римі. Тому не важко і здогадатися, яким чином могла склестися співпраця адміністрації наставника Церкви з новопоставленим владикою Гбуром. Але це також не надто дивує, тому що відбулося зіткнення двох відмінних світів в плані культурному, ментальному та нерідко здійснення пріоритетів.

Однак незважаючи на цю особливу ситуацію в діяльності владика Гбура можна сказати, що йому все ж таки в одному повезло. Він просто зустрів справжнього друга, яким був йому отець митрат Йосиф Андрієшин, та який зберіг велику довіру владика Юліяна. Тут можна сказати, що вони і розуміли один одного впривсьлова та відчували дійсну дружню взаємопідтримку. Це незвичайне свідчення, в тому числі дуже витримане і зразкове, про взаєморозуміння двоє людей. В цьому випадку, як не дивно, їхній дружності сприяла цілковита відмінність особистих прикмет. Владика Гбур по своїй природі людина дуже відверта, відважна, активна та заодно реалістична, тверезомисляча і критична. Разом з тим емоційна, раптова і нетерпима. Отець Йосиф Андрієшин на відміну, особистість дещо скрита, несмілива, повільна та також второпна, виражена і критична. При цьому він відзначався завжди лагідністю, смиренністю і доброзичливістю. Відмінності особистої вдачі цих же двоє людей, як і те, що вони зустрілися в Україні приїхавши сюди із Заходу, в ніякому разі їм не мішали у взаєморозумінні і взаємодіянні. Вони невідмінно знаходили спільну мову та в них ніколи не вгасало бажання для спільної зустрічі.

Якраз про цю надзвичайно цікаву і благородну модель проведення зустрічей з Владикою та Оцем Йосифом хочеться дещо більше сказати, тому що і мені пощастило бути нерідко їх учасником. Переважно після обіду ми зустрічалися у владика в його квартирі по вулиці Новаківського, що поблизу собору св. Юра у Львові, та могли спільно проводити час. За умов наших зустрічей ми всі змогли відходити від повсякденної напруги та добрим словом підтримувати один одного. В той час можливо було також відчутти як воно важливо Владичі спілкуватися і розмовляти про різні побутові та інші питання. Насамперед ці, які стосуються організації, душпастирської і духовної

Владика Юліан Гбур
під час торжества 50-ліття парафії Гурово Ілавецьке.

Разом зі своїми давніми учнями
— сьогодні священниками.

ситуації Церкви. Він дуже переживав долю своєї Церкви та не годен був пройти байдуже, ні біля будь-якого безладу, ні тим більше не взяти на себе відповідальність покращення її рівня розвитку. Кожна ділянка церковної організованості була йому дуже важливою і цінною, тому нерідко спалахував якщо зустрічав безпорядок або нехтування її прогресом. Траплялося, що деякі ненормальні або скандальні явища відповідно називав та на них обурювався. Інколи відчуваючи сильне розчарування або особисту безпорадність звичайним чином скаржився та дорікав долі. Це був у нього певний спосіб змагання з самим собою та накопиченими проблемами.

Це, що головне, Владика Гбур в той час ніколи не падав духом, ні також не дався зламати, але мужньо вистоював на посту архієрея. На моє переконання, це було йому можливо завдяки глибокому молитовному упованню на Бога. Він практично не розлучався із часословом, це була в нього окрема харизма. Неодноразово коли я заходив до Владика Юліяна спостерігав у нього відкритий часослов або прямо казав мені, ще треба помолитися. Не слід також забувати про дружню підтримку отця Йосифа Андрієшина, що майже не розлучався з владикою та ніколи його не опускав. Вони двоє будучи ледве не однолітками, тому певне і легше їм розуміти один одного. Коли я мав нагоду придивлятися до їхнього відношення тоді не лише ним радів, але і мав нагоду багато чого повчитися.

Однак життя не стоїть на місці, але воно постійно рухається та підносить нові виклики і завдання. Так воно і сталося по відношенні до Владика Гбура, якому у 2000-му році доручено управління стрийською єпархією. Він став першим єпископом новоут-

вореної єпархії. Що це означало не потрібно доводити та яка ж це відповідальність все зрозуміло. Сказати, що йому легко давалося організувати єпархіяльні структури та все в нього виходило стосовно управління, це значною мірою не казати правду. Особливо спочатку Владичі Юліанові доводилося переносити велике фізичне та психологічне навантаження, яке не могло не дати свій відбиток на його здоров'я. Все рівно він не опускав рук, але намагався постійно працювати для встановлення організаційних та духовних структур місцевої Церкви. Чимало він зумів здійснити від цього, що раніше спланував та продумав ради добра своєї єпархіяльної спільноти. Знаючи його ретельність та амбіційність по відношенні до задуманого та реалізованого скоріше всього можна сказати, що Владика Юліан не став повністю задоволений досягнутим. Це однак належить людині, яка в своєму житті ставить вищу мету самоздійснення та ніколи не зупиняється на здобутому, та таким же був Єпископ Гбур.

Але, якщо чесно розглядати задіяння та успіхи людини, потрібно відзначити, що вони завжди пов'язані із важливими складовими. В тому числі співрацею та підтримкою довірених людей. Не інакше воно відбувалося у пастирському служінні Владика Гбура, де він особливим чином був приречений користуватися допомогою та взаємодіянням зі своїми співпрацівниками. В даний час твердити, що на цій площині у нього все ідеально склалося, це б був обман та зловжиття. Зрештою і сам Владика подібного пере-свідчення ніколи не відстоював. Зокрема стаючи правлячим єпископом стрийським він був

(продовження на 9 сторінці)

Перепис населення

*Всечеснішим Отцям, Дорогим Братам і Сестрам
— Вірним Греко-Католицької Церкви у Польщі*

*Слава Ісусу Христу!
Дорогі в Христі Брати і Сестри!*

Першого квітня 2011 р. у Польщі розпочнеться черговий загальний перепис населення. Поміж питаннями, які будуть ставитися громадянам Польщі, будуть також запитання, що стосуються їхньої національної та релігійної приналежності. З цієї причини хочемо звернутись до всіх вірних нашої Церкви у Польщі з окремим словом.

I. На початку хочемо пригадати, що в часі останнього перепису населення Польщі, який проходив у 2002 р., українську, як свою національну приналежність, подало всього 30 957 осіб, переважно з вармінсько-мазурського, західнопоморського та підкарпатського воєвідств. Приналежність до лемківської етнічної групи заявило 5863 особи, головню з воєводств долішньосілезького, малопольського та любуського. До української чи лемківської національної приналежності призналось 36 820 осіб.

Не дивуємось, що у нашому середовищі такі результати стали несподіванкою та викликали велике здивування. Адже, по 55-ти роках від Акції «Вісла», яка торкнулася біля 150 тис. осіб українського походження, на початку двадцять першого століття до українського чи лемківського коріння призналась лише одна четверта первісного числа виселенців. Не враховучи природного приросту, ми, як народ, загубили понад 110 тисяч людей. Це дуже тривожні висновки.

Очевидно, можемо вказати на різні причини такого наслідку перепису. Неодноразово траплялось, що у 2002 р. рахівники взагалі не питали про національну приналежність, закладаючи з гори, що у Польщі всі мусять бути поляками. З власного досвіду знаємо, що такі ситуації мали місце і коли хтось сам не доповідав про вписання декларованої особисто національності то автоматично йому була приписана польська національна приналежність.

Однак здається, що більшість випадків була пов'язана з тим, що наші люди просто боялися признатися, хто вони по національності. Також не підлягає сумніву, що немала частина нащадків виселенців Акції «Вісла» просто не почувалась вже приналежними до українського народу. Через півстоліття асиміляція збирала і далі збирає своє жакливе жниво.

зіткнувся з чималими проблемами, що стосуються принципів взаємодіяння зі своїми співпрацівниками. Це насамперед відбувалося за умов безпощадного використання довіри Владика та бажання нажитися можливістю залучення у процес фізичного зведення епархіяльних установ. Владика вцілому був свідомий даної ситуації та дуже нею переживав, але також залишався безсилений щодо протидіяння. Він був просто осамітнений та не надто зміг розраховувати на зовнішню підтримку. Це особливим чином стало зрозумілим після упокоєння у 2003 році отця Йосифа Андрійшина.

Відхід близького друга став для нього величезною травмою, але також значно надламав його моральні та психічні кондиції. Імовірно з цього часу у Владика почало ставати чим раз важче і важче. Він почав поступово підупадати на здоров'ю та здавати стосовно здійснення за-

думаних ідей і проектів. Відтак він вже ніколи більше не набув колишнього самовпевнення та рішучості у своїх діях. Наостанок визнажений хворобою та повністю приречений на догляд сторонніх людей опиняється у затишному осередку для особливо недужих у Сестер Милосердя св. Вінкентія у Львові та тут помирає.

Хоча життєвий шлях Владика Юліана Гбура видався дуже непростий та позначений різноманітною тональністю, але все рівно Він його пройшов як кажеється, на одному диханні. Відповідально і чесно та завжди чітко вираженою думкою про те, куди прямує і що бажає для себе досягти. Тому, що він почував себе дуже сильно зв'язаний зі своєю рідною Церквою, звідси і ціле своє зусилля спрямовував на діяння ради добра власної церковної спільноти. Тим Владика Юліан в час, коли його вже не стало серед живих, заслуговує великої поваги та вдячності, але також тривалої пам'яті від своїх послідовників.

II. Хочемо, щоб у цього річного переписі населення Польщі, якнайбільше число наших людей, нащадків виселенців Акції «Вісла», подало правдиве своє національне походження та призналося до свого коріння. Щоб, однак, так сталося, з нашого боку потрібне особисте заангажування та бажання заявити про своє походження. Якщо кожний з нас не підійме особистого труду, щоб взяти участь у переписі і подати свою національну та релігійну приналежність, наслідки цього річного перепису можуть виявитися для нас ще більш болючими, ніж ті з 2002 р. Тому подаємо основні інформації щодо цього річного перепису населення Польщі:

1. Рахівники особисто зайдуть лише до 20% населення. Будуть відвідувати тільки вибрані в часі жеребкування (льосування) особи і в їхньому випадку буде проведений повний перепис. При цій формі перепису кожному переписуваному будуть задавати від 60 до 100 питань, включно з питаннями про національну та релігійну приналежність.

2. У гмінах, в яких під час останнього перепису, проведеного у 2002 р., меншини становили принаймні 10% населення, рахівники будуть проводити повний перепис серед тих жителів, які не візьмуть участі в самопереписі.

3. Від 8 квітня до кінця червня можуть до нас телефонічно звернутись анкетири, щоб провести наш перепис.

4. Решта населення буде мати можливість самопереписатись, користаючи з інтернету, та відповісти на поставлені там питання. За допомогою інтернету відповідати будемо лише на 16 питань. Серед них не буде питання про релігійну приналежність, а лише питання про приналежність до національної чи етнічної групи.

5. Перепис буде тривати від першого квітня до 30 червня цього року. Однак переписатись через інтернет буде можна лише від 1 квітня до 16 червня. Якщо хтось, хто знайшовся в групі 20% осіб, призначених до проведення широкої форми перепису не переписатись через інтернет до 16 червня, по цьому терміні звернеться до нього рахівник, щоб визначити дату особистої зустрічі.

6. Переписуваними будуть також іноземці — громадяни інших країн, в цьому числі також України, які перебувають у Польщі більше, ніж

три місяці, з причини іншої як туристича, чи сімейна.

7. Результати перепису є таємними і не можуть бути використаними для інших, ніж статистичні цілі.

8. Участь у переписі є обов'язковою. Не можна відмовитись перед рахівником від участі у переписі. Закон передбачає фінансове покарання, а навіть ув'язнення осіб, які відмовляться відповісти на запитання рахівника, або подадуть неправдиві дані.

*Дорогі у Христі
Сестри та Брати!*

III. Для добра усієї нашої спільноти в Польщі необхідно, щоб усі ми були переписані під час найближчого перепису. Якщо не будемо зараховані до групи 20% населення, яке особисто зустрінеється з рахівником, то не забудьмо самопереписатись за посередництвом інтернету. У цьому ділі, особам, які не вміють користуватись світовою інтернетмережею, нехай допоможуть молодші. Бабцям і дідусям нехай допоможуть онуки, а батькам — діти.

Звертаємось також з проханням до наших священиків, щоб у разі потреби, разом з парафіяльними радами та мирянськими організаціями, зорганізували при парафіях пункти, в яких наші вірні, які самі не зможуть порадишити собі з процедурами перепису, могли скористати з допомоги компетентних і зичливих людей. Особливо просимо нашу молодь, для якої інтернет є звичною справою, щоб активно включилася до цієї акції.

Просимо і закликаємо, щоб ніхто з наших вірних не залишився непереписаним. Є дуже важливим, щоб результати перепису 2011 р. подавали об'єктивні та правдиві дані про кількість населення Польщі та, особливо, про число представників національних і етнічних меншин, котрі тут проживають.

IV. В залежності від того, як будемо переписувани — чи особисто через рахівника, чи через інтернет, чи, можливо, телефонічно, будемо змушені відповісти на різні запитання. Для нас особливо важливими є питання, що стосуються нашої національної та релігійної приналежності. Серед цих питань можуть бути наступні:

— Якою є Ваша національна приналежність?

— Чи почуваетесь також приналежним до іншого народу, чи етнічної групи?

— Якою мовою розмовляєте вдома?

— Якою є Ваша рідна мова? Буде також поставлене питання про церковну приналежність — до якої Церкви належите? Однак відповідь на це питання має бути добровільною.

Звертаємось із закликом, щоб під час перепису подавати правдиві інформації про свою національну та релігійну приналежність, бо таких відповідей очікує законодавець. Не треба боятися

та не можна затаювати своєї приналежності. Треба відповісти на запитання згідно зі своєю совістю. Просимо також, щоб не залишати без відповіді питання про свою приналежність до Греко-Католицької Церкви, хоча відповідь на це запитання не є обов'язковою.

Корисним для меншин є те, що цього річний перепис дає можливість подати, згідно зі своєю совістю, свою національну приналежність (не громадянство) та одночасно заявити про своє друге національне чи етнічне походження. Наприклад, хтось, хто має лемківське коріння, а вважає себе українцем, може подати, як другу, свою лемківську національну приналежність. Подібно, коли хтось заявить, що вважає себе поляком та одночасно є свідомим, що має українське коріння, може подати, що як поляк почуваеться одночасно приналежним до українського народу, чи лемківської етнічної групи.

*Дорогі у Христі
Брати і Сестри!*

Треба також пам'ятати, що в демократичній Польщі, на основі підписаних міжнародних договорів, національні меншини мають свої права, в цьому числі є право до плекання своєї культури та традиції. За цими правами йде також і друге право до державного дофінансування мирянських (світських) організацій на потреби, пов'язані з плеканням своєї культури та історії. Однак ця допомога залежить від числа осіб, які задекларували свою приналежність до конкретної національної меншини. Тому також і з цієї причини варто взяти участь у переписі громадян Польщі та заявити про свою приналежність.

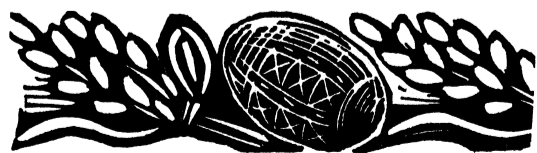
Більшість з нас є переконаними, що про нас, як членів релігійної чи національної меншини, всі повинні добре знати. Дійсність, однак, є інакшою. Більшість польського суспільства нічого про нас не знає та не зацікавлене нами. Так, а навіть ще гірше, може бути в майбутньому, якщо ми самі не засвідчимо про себе та не заявимо, що існуємо і що є нас поважна кількість. Тому ще раз звертаємося із закликом, щоб взяти участь у переписі та заявити про свою національну та релігійну приналежність, щоб результати цього річного перепису мешканців Польщі виявилися для нас більш корисними, ніж ті з 2002 р.

Благословення Господне на Вас!

+ ІОАН (Мартиняк)
Митрополит
Перемисько-Варшавський

+ ВОЛОДИМИР (Ющак)
Єпарх
Вроцлавсько-Гданський

Дано дня 14 березня 2011 року
Божого у Перемишлі та Вроцлаві

Зі святими упокой Господи душу раба твого кир Юліана.

о. Ярослав Москалик
10.04.2011

До 25-ліття чорнобильської аварії

Чорнобиль — екологічна катастрофа

26 квітня 1986 року. Була весна — квітуча, напоєна запахами землі і нового життя. Ніхто не здогадувався, що ця весна назавжди чорними літерами буде вписана в історію нашого народу і людства, що про невелике місто Чорнобиль дізнається весь світ.

Хронологія аварії та її причини

День 25 квітня 1986 року на 4 енергоблоці ЧАЕС планувався не зовсім як звичайний. Передбачалося зупинити реактор на планово-попереджувальний ремонт. Але перед заглишенням ядерної установці керівництво ЧАЕС планувало провести деякі експерименти. Перед зупинкою були заплановані іспити одного з турбогенераторів станції в режимі вибігу з навантаженням власних нестатків блоку. Суть цього експерименту полягає в моделюванні ситуації, коли турбогенератор може залишитися без своєї рушійної сили, тобто без подачі пари. 1 год. 00 хв. — відповідно до графіка зупинки реактора на планово-попереджувальний ремонт персонал приступив до зниження потужності апарата працюючого на номінальних параметрах.

13 год. 05 хв. — при тепловій потужності 1600 МВт. відключений від мережі турбогенератор №7, що входить у систему 4 енергоблоку. Електроживлення власних нестатків перевели на турбогенератор № 8.

14 год. 00 хв. — відповідно до програми іспитів відключається система аварійного охолодження реактора. Оскільки реактор не може експлуатуватися без системи аварійного охолодження, його необхідно було зупинити. Але дозвіл на глушіння апарата не було дано. І реактор продовжував працювати без системи аварійного охолодження.

23 год. 10 хв. — отриманий дозвіл на зупинку реактора. Почалося зниження його теплової потужності до 1000-700 МВт відповідно до програми іспитів. Але оператор не справився з керуванням, у результаті чого потужність апарата упала майже до 0. У таких випадках реактор повинний глушитися. Але персонал не порадився з цією вимогою. Почали підйом потужності.

1 год. 00 хв. 26 квітня — персоналу удалося підняти потужність до рівня 200 Мвт (теплових) замість покладених 1000-700.

1 год. 03 хв. — До шести працюючих насосів підключили ще два, для підвищення надійності охолодження реактора після іспитів.

1 год. 20 хв. — Для утримання потужності реактора з нього були виведені стрижні автоматичного регулювання, порушивши найсуворішу

заборону працювати на реакторі без визначеного запасу стрижнів — поглиначів нейтронів. У той момент у реакторі знаходилося тільки шість стрижнів, що приблизно вдвічі менше гранично припустимої величини.

1 год. 23 хв. — Оператор закрив клапана турбогенератора. Подача пари припинилася. Почався вибіг турбіни. У момент відключення другого турбогенератора повинна була спрацювати ще одна система захисту по зупинці реактора. Але персонал відключив її, щоб повторити іспит якщо перша спроба не вдасться. У результаті виниклої ситуації реактор потрапив у хитливий стан, що привело до появи позитивної радіоактивності і розігріву реактора.

1 год. 23 хв. 40 сек. — керівник зміни 4-го енергоблоку зрозумівши небезпеку ситуації дав команду натиснути кнопку найефективнішого аварійного захисту. Поглинаючі стрижні пішли вниз, але через кілька секунд зупинилися. Спроби ввести їх у реакторну зону не вдалися. Реактор вийшов з під контролю.

1 год. 23 хв. 44 сек. — Потужність реактора різко збільшилася і приблизно в 100 разів перевищила проектну.

1 год. 23 хв. 45 сек. ТВЕЛі почали руйнуватися. У паливних каналах створився високий тиск.

1 год. 23 хв. 49 сек. Паливні канали стали руйнуватися. Пішло два вибухи. Перший — через гримучу суміш, що утворилася в результаті розкладання водяної пари. Другий був викликаний розширенням пар палива. Вибухи викинули палі даху четвертого блоку. У реактор проникло повітря. Повітря реагувало з графітовими стрижнями, утворився оксид вуглецю II (чадний газ). Цей газ спалахнув, почалася пожежа. Покрівля машинного залу зроблена з матеріалів, що легко пломеніють. (З тих самих, котрі використовувалися на ткацькій фабриці в Бухарі, що цілком згоріла на початку 70-х років. І хоча деякі працівники після випадку в Бухарі були віддані під суд, ці ж матеріали використовувалися при будівництві АЕС.)

8 з 140 тонн ядерного палива, що містять плутоній і інші надзвичайно радіоактивні матеріали (продукти розподілу), а також осколки графітового сповільнювача, теж радіоактивні, були викинуті вибухом в атмосферу. Крім

того, пари радіоактивних ізотопів йоду і цезію були викинуті не тільки під час вибуху, але і поширювалися під час пожежі. У результаті аварії була цілком зруйнована активна зона реактора, ушкоджене реакторне відділення, генераторна етажерка, машинний зал і ряд інших споруджень.

Були знищені бар'єри і системи безпеки, що захищають навколишнє середовище від радіонуклідів, що містяться в опромінену паливі, і відбувся викид активності з реактора.

Уже через годину радіаційна обстановка в місті була ясна. Ніяких мір на випадок аварійної ситуації там передбачено не були: люди не знали, що робити. По всіх інструкціях і наказах, що існують уже 25 років, рішення про висновок населення з небезпечної зони повинні були приймати місцеві керівники. До моменту приїзду Урядової комісії можна було вивести з зони всіх людей навіть пішки. Але ніхто не взяв на себе відповідальність.

(ред)

Чорнобиль (оповідання)

— Сергію! Нечипоренко! Чому не відповідає Голобородько?! Де він, гадюк? Вмикай аварійку! Відмовили охолоджувальні насоси! Турбіна некерована! Опускай стрижні! Дорога кожна секунда! Рвоне! Гаси реактор, я тобі кажу! Наказую.

Микола волав, налігши грудьми на стіл. Крича не слухаючи, що йому відповідає Нечипоренко, не слухаючи нікого, бо вже двиготіла бетонна кіната, бо турбіна зовсім не підкорялась йому і він відчув свою повну безсилість, що враз перетворилася у відчай.

— Опускай стрижні, гад ти такий! Боягуз! Що ж ти робиш!

У нутрощах реактора пролунав глухий вибух. Посипався тиньк із стелі. Важко здригнувся блок, наче хотів вискочити з землі з підмурком.

Пронизливо, розлючено завилі сирени в коридорі.

Операторський журнал злетів з пульта і впав на підлогу.

Погасло світло.

— От і все, Людмило. Живи. І, не дознавшись, умираєм... А покидаємо...

Бетоновану коробку заповнив спресований морок і задуха.

— Сашко, брате, поможи! Що робиш?..

Микола в п'яті намацав гнучку шию мікрофона і майже простогнав:

— Сержо! Гаси його, чорта проклятого. Не дай йому вихопитися на волю. Гаси, гаси його, дурня... ні, розумаху, тільки не самовитого... божевільного... гаси...

Зав'язок уже не працював, його ніхто не чув.

Миколі здавалося, що він усім своїм еством відчуває, як напружається бетон, як потріскують шви між плитами, як...

Вибухом його викинуло з крісла.

Тріск, гуркіт, скрегіт металу, моторошний свист пари.

Важкі металеві двері впали на Миколу.

Тепла мамина рука ковзнула по його чолю...

З руйновища реактора вихопився в нічне небо велетенський рухливий клубок пари, піднімався вгору і більшав, більшав, заступаючи місяць і зорі над станцією, над містом, над окільними селами, полями, лісом, річкою.

На розторошеному вибухом даху плавився гудрон і скрапував на землю, як чорні сльози цього многогрішного століття.

З руїни ректора виривається в небо стовп зловіщого вогню, пари, уламків перекриття, блискаючих труб, падаючих шматків графіту. Стовп стрімко, як фантастична ракета, піднімається в небо, освітлюючи корпуси атомної, річку з верболозами, з тихими багаттями рибалок на обох берегах, освітлює крайні будинки міста, піддугу „чортів колеса”, пустельний пляж зі старим човном, полишеним під похиленим грибок.

Вогненний стовп завмирає на висоті півтора кілометра, на вершині його утворюється світляна куля, яка начеб засмоктує в себе цей прмарний стовбур, всередині якого щось рухається, згортається й випростовується, але сам він стоїть над нічною землею, як велетенська ялинкова іграшка блідо-вишневого, майже кривавого кольору. Ніч безвітряна, і стовп цей стоїть, не оускаючись і не піднімаючись, між небом і землею, наче вагається, куди ж йому пустити свій корінь.

В. Яворівський

Тут мало бути колись зразкове містечко.

Пасха вічна. Пасха в сьогодні

Пасхальна утрена, насамперед написаний св. Іваном Дамаскином Канон Пасхи, цей шедевр візантійського богослов'я, є переконливим доказом виразної свідомості, що з воскресінням Ісуса Христа почався вже остаточний етап історії світу і людини. «Пасха Господня, Пасха — від смерті бо до життя і від землі до небес Христос Бог нас перевів» — благовістить вже перший тропар першої пісні. Нова дійсність настільки багата, що слово небо не опише її. Воскресши із гробу, Христос «відчинив нам райські двері» (2-й тропар 6-ї пісні). В Ісусі людина не тільки отримує назад рай, але ще більше ніж те, що втратила в праотці Адамі, якого Спас «воскресив з собою» (3-й тропар 6-ї пісні). Неділя Пасхи в особливий спосіб є першим і восьмим днем, тобто початком і есхатологічним звершенням всього: «святкуємо перемогу над смертю, знищення аду, іншого життя вічного початок» (3-й тропар 7-ї пісні). Вічне існування для смертних, підкорених часові, хоч може це звучати парадоксально, мусить мати початок. Хоч винахід Едісона відібрав прохання про «участь у невечірнім дні царства» Христового (3-й тропар 9-ї пісні) зрозумілу колісь злободенну вагомість, то не втратило воно духовної актуальності.

Отож у пасхальну ніч/поранок візантійської літургії не стосуються слова апостола Павла, що «коли ми надіємося на Христа лише в цьому житті, то ми — найнещасніші з усіх людей» (1 Кор 15,19). Знайдемо поодинокі приклади трактування цього світу як навіть невартого спроби «обжити» його. Другий ікос

Акафісту в честь Богородиці закликає: «Бачивши чудодивне народження віддалилися думками від марного світу, бо ж на те Всевишній Бог з'явився на землі як смиренний чоловік, щоб на небо піднести тих, що співають йому: Аллилуя». Проте звинувачення християнського Сходу в ескапізмі є необгрунтованим. Не втікає він від проблем і викликів щоденності. Не на рівні нормативних текстів — літургічних, святотцівських. Звичайно, є винятки від цього правила. «Воістину все суета, життя — тінь і сон, даремне турбується всякий земнородний» — похоронна гімнографія доволі радикально знецінює тілесний світ. Це відлуння тої риси східного монашества, яка спровокувала таку оцінку лідерки Громади Українських Язичників: «Для українців природним звичаєм було вміння підтримувати тіло в доброму стані: купіль, чиста сорочка, необхідні для того, щоб душа і тіло залишалися чистими. То як же українці могли прийняти святість грецького пустельника, який одягався в чорне, по кілька років не мився, жив у печері, постився, щоб у такий спосіб наблизитися до Бога? Що ж це за Бог, який вимагає зречення того життя, яке сам дарував людині?». Бог християн не вимагає, очевидно, зречення дарованого ним життя, а того, щоб ми скинули з себе «старого Адама з його похотями і пристрастями».

Українці, все-таки, прийняли святість грецького пустельника. І самі почали писати наступні розділи в книзі святих, насамперед численними мучениками збагачуючи християнський мартирологон. На початку третього тисячоліття, після двадцяти років життя

у свободі, звичайно, далекої від вимріяного ідеалу, святкуючи празник празників, питають себе — в Україні, у Польщі — що дає нам Христос, яка вартість християнства, чи не краще прийняти іншу релігію, систему цінностей, як ті, хто в нинішньому світі розвиваються в неймовірному темпі і починають диктувати свої правила? Варто прислухатися до думки людей непричетних до християнства. В одній з польських клінік вдосконалював свої вміння японський кардіохірург. Здивованому журналістові пояснював, що приїхав до Забжа вчитися, бо рівень тут кращий, ніж в Японії. Зокрема різниця стосується пересадки органів. В Японії протягом восьми років здійснено вісімдесят трансплантацій серця, стільки що у Польщі за один рік. Чому? Залунала щира відповідь: «Думаю, що Японцям важко погодитися на віддання органів близької особи. Не мають такого розуміння любові ближнього, яке несе християнство».

Святкуємо «Пасху, що райські двері нам відчиняє» (стихира Пасхи). Вже тут і тепер, відчиняючи двері людських сердець. Пам'ятаймо, що в празник воскресіння Христового йдеться саме про те: щоб за прикладом його любові люди були спроможні на те, що так вразило гостя з Японії. Що можемо надіятися на Христа і в цьому житті.

о. Богдан Панчак

Бартошичани — Тарасу Шевченкові

Ім'я Тараса Шевченка та його поезія відомі усім дорослим та малим членам бартошицької громади, а невмирущі рядки «І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь» надалі актуальні і якже важливі для нашого суспільства особливо сьогодні, коли щораз-то менше українців у Польщі спілкуються мовою своїх предків.

Діти та молодь Бартошиць мають виняткові можливості збагачувати знання про Україну, вивчати українську мову, пізнавати багатство нашої культури, релігійні звичаї, молитися рідною мовою. Адже в Бартошицях від 20-ти років працює Українська школа, свою активність проявляє місцева греко-католицька парафія. І ніхто не може жалітися, що немає як та де підтримувати та розвивати свою національну та релігійну totoжність. Аби тільки хотіння.

Розуміючи велике значення творчості нашого Генія для збереження національної ідентичності в чужині, бартошичани кожного року вшановують пам'ять Кобзаря. До 150-ліття від дня смерті поета усі готувалися заздалегідь. Зате результатом копійної праці був гарний концерт підготовлений учнями школи під дбайливим оком вчителів-україністів Наталії Шелест і Олександри Бздель та бартошицькими сеньйорами під керівництвом Софії Бриль та Володимира Богуна.

Вперше на сцені прозвучала пісня на слова Шевченка «Рево та стогне» у виконанні дитячого хору «Лісова

пісня» та мішаного хору «Гарячі серця». Крім згаданих груп програму присвячену Т. Шевченку та Україні презентували: дует «Сонечко», квартет «Веселинка» та танцювальний ансамбль «Барвінок». Учні початкової школи на гарному художньому рівні читали поезії. П'ятикласники із гуртка «Плеяда» в мистецький спосіб приблизили долю поета, борця за правду.

Численно згромаджені глядачі нагороджували бурхливими оплесками усіх артистів. Зате заступник голови місцевої ланки Олександр Надяк та директор школи подякували усім на сцені і залі за присутність і спільне відзначення Шевченкового свята. Звичайно, цьогорічна святкова зустріч це також нагода, щоб заклакати до активності бартошичан у національному переписі. І хотілося б, щоб нас було більше, ніж у попередньому переписі із 2002 р. А Шевченкові слова — «Свою Україну любіть, Любіть її во время люте, В останню тяжкую минуту, За неї Господа моліть! — хай усім нам будуть дороговказом на наступні десятиліття.

Любомира Тхір

1989 р. Біла гора біля с. Підлисса. Архиерейська Літургія катакомбної УГКЦ біля хреста пам'яті о. М. Шашкевича. В Літургії взяло участь понад 200 тисяч вірних. Виступає Іван Гель.

Помер Іван Гель

Публіцист, правозахисник, активний учасник національно-визвольного і греко-католицького руху з 60-х років донині, організатор самвидаву, видатний громадський і політичний діяч.

Народився 17 липня 1937 року в селі Кліцко Городоцького р-ну Львівської обл. Помер 16 березня 2011 року у Львові.

Батько — колишній вояк УНР, потім голова «Прогресу» в селі, був головою колгоспу, одночасно співпрацюючи з підпіллям ОУН, за що в 1950 році був засуджений на 20 років.

Першим свідомим актом громадянської непокорності Івана була публічна відмова вступити в комсомол, за що в 1952-му, після закінчення першої чверті 10-го класу його вигнали з Комарнівської школи. Закінчив вечірню школу в Самборі. Спробував було вступити у Львівський університет, але його документів не прийняли, мотивуючи тим, що він син Бандерівця. Працював слюсарем на Львівському заводі автотранспорту.

1956-1959 Гель служив у війську. Після демобілізації намагався вступити на юридичний факультет, але туди йому дорога була закрита. Вступив на заочне відділення історичного факультету Львівського держуніверситету. На другому курсі перевівся на вечірній відділ, працював слюсарем на Львівському електровакуумному заводі.

(Закінчення на 12 сторінці)

Бартошицька учнівська громада.

Помер Іван Гель

(Продовження з 11 сторінки)

Тоді ж Іван Гель розпочав громадську діяльність. 1961 р., на сторіччя з дня смерті Т. Шевченка, разом зі своїм другом поклав терновий вінок до його пам'ятника в Києві.

У цей час познайомився з Михайлом Горинем, який уже був знайомий із київськими шістдесятниками Іваном Світличним, Іваном Дзюбою, Євгеном Сверстюком, Василем Симоненком та ін. Почав виготовляти і розповсюджувати самвидав: «Стан і завдання українського визвольного руху» Євгена Пронюка, «Що таке поступ» Івана Франка (з критикою Леніна), «Вивід прав України», «Україна і українська політика Москви» та ін. Тоді ж Горинь і Гель формують свою програму як «боротьбу за державність України».

24 серпня 1965 року, будучи студентом шостого курсу, Гель заарештований. У березні 1966 засуджений за ст. 62 ч. 1 і ст. 64 КК УРСР («антирадянська агітація і пропаганда», «організаційна діяльність») до 3 р. таборів суворого режиму.

1966-1968 карався в таборах Мордовії, де познайомився з багатьма учасниками демократичного руху в СРСР. 1967 двічі звертався до Президії Верховної Ради з листами на захист Української Греко-Католицької Церкви та з вимогою скасувати ст. 62 КК УРСР.

12 січня 1972 року Іван Гель заарештований вдруге. У таборах Гель брав участь у багатьох правозахисних акціях і голодівках, зокрема, в голодівці з вимогою статусу політв'язня. Одна з його голодівок тривала 100 днів: домагався реєстрації шлюбу зі своєю фактичною дружиною Марією, матір'ю їхньої доньки Оксани (1964 р.н.). 1975 шлюб був зареєстрований. Усього Гель голодував понад 300 днів.

Іван Гель — автор книжки «Грані культури». Написана в ув'язненні в 70-х, вона розповсюджувалася в самвидаві, нелегально потрапила за кордон і вперше під псевдонімом Степан Говерля була видана у Лондоні 1984 тамтешньою Українською Видавничою Спілкою.

Уже в період «перебудови», 17 січня 1987 року, Гель повернувся в Україну. Рік жив у рідному селі, працював пастухом. Весною 1987 разом з В.Чорноволом, М.Горинем, П.Скочком відновлює журнал «Український вісник», стає його відповідальним секретарем. Співзасновник Української ініціативної групи за звільнення в'язнів сумління. У 1987 р. створює і очолює «Комітет захисту Української Греко-Католицької Церкви», редагує журнал «Християнський голос», організовує перші масові релігійні та політичні акції в Галичині, зокрема, збори 250 тисяч вірних УГКЦ 19.09.1989 р. біля собору Святого Юра у Львові — тоді катакомбна Церква легалізувалася і дістала офіційне визнання. Брав активну участь у створенні «Меморіалу» і Народного Руху України, добився перед обласною владою офіційного визнання УПА воюючою стороною в II Світ. війні.

2002 року нагороджений Орденом Ярослава Мудрого V ступеня, до Дня Незалежності 2006 р. — орденом Ярослава Мудрого IV ступеня. Указом Президента України № 759/2009 від 18 вересня 2009 року за вагомий особистий вклад у відродження Української Греко-Католицької Церкви з нагоди 20-ї річниці виходу її з підпілля нагороджений орденом Свободи.

Вічна пам'ять і слава великому подвижникові українського духа.

Борис Захаров, Василь Овсієнко

Відкриваємо красу нашої Церкви

II АРХИЄПАРХІАЛЬНИЙ ФОТОГРАФІЧНИЙ КОНКУРС „Великодні свята в моїй парафії”

ОРГАНІЗАТОР:

Катехитична комісія та Катехитичний візитатор Архиепархії перемисько-варшавської

МЕТА:

- Зацікавити молоду людину парафіяльним життям.
- Вказати на красу церковних обрядів.
- Привернути увагу до церковного мистецтва.

УЧАСНИКИ:

Конкурс адресований до учнів гімназії та шкіл понадгімназійних.

УМОВИНИ УЧАСТІ:

- Переслати фото (максимально два) виготовлене на фотографічному папері величиною А4 а також в електронній версії на плиті CD.
- До фотографії, на зворотній стороні залучити опис: — назва конкурсної праці — ім'я і прізвище, клас, назва та адреса школи, парафія, контактний телефон
- Не поміщати написів на фотографії.
- Фотографію надсилати без рамок, не наклеювати на папір, не звивати в рульон.
- В конкурсі беруть участь праці індивідуальних творців.

ТЕРМІН:

Працю слід доставити в упаковці яка запевнить безпеку пересилці до дня 1.06.2011р. на адресу:

Parafia Greckokatolicka
Ul. Ks. M. Ripeckiego 1
11-220 Górowo Paweckie

НАГОРОДЖЕННЯ ЛАВРЕАТІВ:

Праці будуть презентовані підчас XII Архиепархіяльного огляду релігійної творчості УГКЦ і на завершення Огляду лавреати одержать нагороди.

ЗАУВАЖЕННЯ:

- Конкурсні праці переходять на власність організатора. Організатор залишає за собою право користуватись ними для потреб Церкви.
- Доставка праці на конкурс є рівнозначне з освідченням про авторські права до надісланої праці та згодою на правила конкурсу.

Голова Катехитичної комісії
о. Іван Лайкіш
Гурово Ілавецьке, дня 17.03.2011р.

З нагоди 30-ліття Священства
Всечеснішому Отцю Протоіерею

Станіславу Тарапацькому,

Пароху Ольштинської Парафії
Покрови Пресвятої Богородиці,
в якій під час Його священничого служіння
повстав величний парафіяльний храм,
складаємо найщиріші побажання щедрого
Божого благословення, здоров'я і наснаги
на служіння нашій Церкві
і всьому українському народові.

Отець Сотрудник з Дружиною,
Сестри Службниці НДМ, Парафіяни

PEREPIS 2011
NARODOWY SPIS POWSZECHNY LUDNOŚCI I MIESZKAŃ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
НАСЕЛЕННЯ
ТА ЖИТЛОВОГО ФОНДУ

1 kwietnia–30 czerwca 2011 r.
według stanu na 31 marca 2011 r. godz. 24.00

www.spis.gov.pl

Серед своїх Ти не чужий.
Запишися українцем!

Narodowy Spis Powszechny (1.04.2011 - 30.06.2011)

Pytanie 14a. Jaka jest Pana(i) narodowość?

ukraińska

Pytanie 15. Jakim językiem(ami) zazwyczaj posługuje się Pan(i) w domu?

ukraińskim

Не буде Тебе – не буде нації!

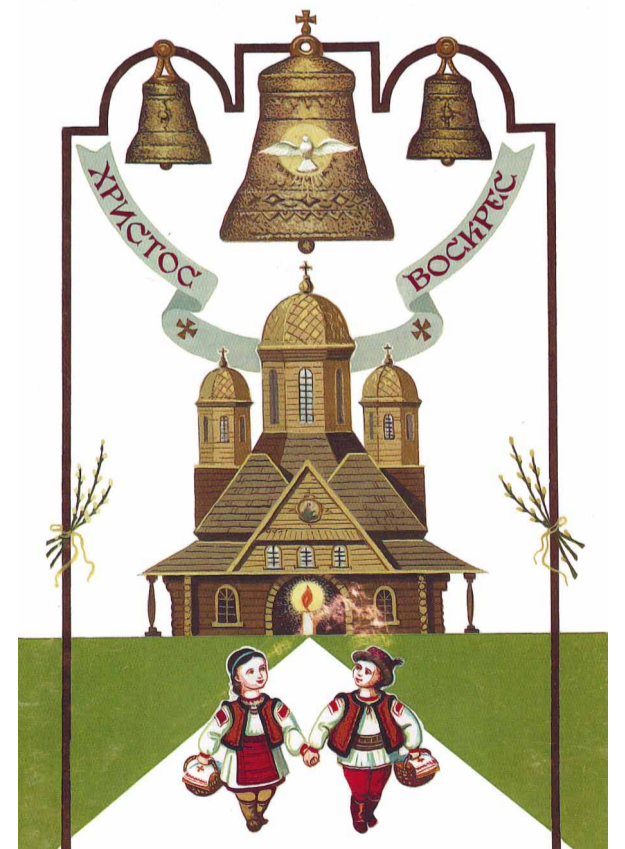
http://perepys.pl

З нагоди 50-ліття від дня народження

Богдану ТХІРОВІ

бажаємо багато радості, щастя,
здійснення всіх задумів.
Хай Господь Бог Тобі здоров'я посилає
та обдаровує щедрими ласками
на многі літа

Батьки, дружина Люба з дітьми,
брат Мирослав з родиною
та друг Дарій з родиною

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі.

Редагує колегія: **о. синкел д-р Євген Попович, Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 897610521), **о. Богдан Панчак** — богословський відділ, **Дарій Гаврилець** — технічна редакція, **о. Роберт Роса** — Вроцлавсько-Гданська єпархія.

Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти. Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp, ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemysł**, tel/fax 16 678-78-68
e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp, Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,
fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «БЛАHOWIST»: ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Paweckie
redakcji: e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001